

Liungman

Acc: 37 fol.

Kyrkor o. kyrkoinventarier

Hirtaby, Sk.

En pojke dödar sin foster och lovar som
bot att bygga en kyrka, kallad Helig lösen
d. Amnes lösen. Kyrkan skall först byggas
på Greshunda höjder, men materialet flyttas
en natt till Hirtaby.

s. 1-2

Liungman

Acc: 160 fol.

Kyrkor

Gillberga, Vh.

Festskilsäter kyrka bygges av jättern
Kinn.

s. l

Liungman

Kyrkor

Acc: 373

S. Härene, Vg

Härene gamla kyrka bygges för bergs-
kungens pengar. Senes dotter har lockats
till näcken och blir inte fru, förän näcken
drivits bort av klockklang.

s. 9-14

I kyrkor s. Kyrkoinventarier
Liungman
606
Acc:
Kattunga, (Vg)

I jöman befriar en värds hus fr.
rättor. De pengar han mottar i er-
sättning kostar han i levit. De,
som flyter äro är ligt betomna,
menar han, Tröper Kattungar,
bli rik s. bygger kyrkan s. 6-7

Fru Harpa byggde kyrkan.

Harplinge, Hall.

VFF 74 s. 3, 2.

Kyrkan byggdes med timmer från Veinge vång.²⁰

Veinge, Hall.

VFF 117 s. 68.²⁰

Vikingafrun Harpa byggde kyrkan. Hon betalade med
Odens gulds katt^{sin}.

Årstad, Hall.

VFF 131 s. 25-29.

V. F. F.

Kyrkor

Acc: 296 fol.

Esksilsäter, M.

Kyrkan byggsdes av gännen Kind; tomten blev
inte byggt förän 1896.

s. 1-2

~~I kyrkan förvarades för skogshollets kalk. s. 2~~

Söne kyrka byggdes av en rik fru som tack för
att hon räddats ur sjönöd.

Söne, Vgl.

VFF 422 s. 14.

Legenden om den fromme Herjulf,
som byggde kyrka på Tjörn.

Öst och Tjörn, Bhl

VFF 464 C. S. 24 ff.

V. F. F.

Kyrkor

Valla, S.

Acc: 464C

~~Tegneby kyrka kallades av hedningarna Rulle
på Kallahed. s. 24~~

Tjörns första kyrka byggdes av den fromme
Herzulf som botgöring för att han en gång skattat
i kyrkan. s. 27

V. F. F.

Kyrkor

Acc: 464C

Valla, B.

Valla kyrka byggdes av två gamla magnor,
som fann vägen för lång till Tegneby. De stensatte
också en gata från gården till kyrkan. s. 32

Två systrar byggde en kyrka.

Orust, Tjörn, Bhl.

VFF 464 C s. 32.

Åe 1846 byggdes kyrkans nuvarande torn.

(Vapnö).

Harplinge, Hall.

VFF 483 s. 10.

Harpa byggde Harplinge kyrka.

Harplinge, Hall.

VFF 486 s. 2.

V. F. F.

Kyrkor

S. Härene, Vg.

Acc: 567

Bergakungens dotter hade kommit i näckens
väld. Den kunde befrias först när en kyrka
byggts i trakten. Därför skänkte bergakungen
medel till byggnadet av kyrkan i S. Härene.
(Efter tryckt källa).

s. 22-28

V. F. F.

Kyrkor och kyrkoinventarier

Ransberg, Vg.

Acc: 638

Jätten Ran byggde Ransbergs kyrka. på östra gaveln
ritter aldrig någon rapping, därför att Ran slände sin
mursler i vaggan, när hans namn blev känt. s. 1

~~Han kastade den bedje klockan i lifen; de bå
andra repar efter den.~~

~~s. 2~~

~~Jättkast mot kyrkan.~~

s. 2

V. F. F.

Kyrkor

Acc: 689

Valla, B.

Den fromme Håriulf byggde Valla kyrka, s. 3, 4

Jätten Vedo byggde kyrkan.

Brunskog, Värml.

VFF 1188 s. 9.

Idyrb or

V. F. F.

Nordland (13)

Acc: 1266.

Idyrbolygge: Pengar number
Lrskeln nh act aret. 2. 46.

II

Kyrkor

Dec 1941

Bro, D.

Vid kyrkobygge i Bro blir flicka
träffad av en sten, sjunker ner i
jorden, märken efter hennes kropp.
S. 11.

Man lade penningar i grunden då man byggde kyrkor.

Västerlanda, Bhl.

VFF 1366 s. 29.

En jätte byggde Sanne kyrka.

Sanne, Bhl.

VFF 1624 s. 30, 31.

Jätten Hin Finn hjälpte prästen att bygga kyrkan.

Lyse, Bhl.

VFF 1664 s. 65-67.

V. F. F.

Kyrkor

Acc: 1784

Långelanda, B.

Första sammanskottet till Långelanda kyrka kom till 1333, så kom digerdöden emellan; nytt sammanskott 1388, varefter kyrkan byggdes.

s. 18

Två personer, Isak och Johanna, skänkte mycket
pengar till kyrkan. Klockorna säger deras namn.

Myckleby, Bhl.

VFF 1710 s. 44.

V. F. F.

Kyrkor

Kommu, B.

Acc: 1956

~~Kyrkan skulle först ligga vid Stenkyrka. Där
var frögt borta väg den vackraste konstnären. s. 22~~

~~s. 24~~

Tornet i Kommu kyrka byggdes i krigstid;
kvinnor och barn arbetade, en 15 års pojke var
byggnästare.

s. 23

Trevattna kyrkbygge och prosten Forssblad i Floby.
Stenarna var så tunga att 28 man fick bära båren.

Trevattna, Vgl.

VFF 2124 s. 3-5.

Kyrkor och kyrklockor

V. F. F. 2127

Lars, Vg.

Örre kyrkor voro oense om plats för den kyrka, de ville bygga. De byggde var sin kyrka. Den ena heter Relin, den andra Vedum.

s. 13.

Två systrar byggde Asklanda och Ornunga kyrkor.

Ornunga, Vgl.

VFF 2127 s. 30.

V. F. F.

Kyrkor och kyrkrelöcher

Acc: 2264

Traneås, G.

Öro jättkeimor byggde kyrkorna i
Månstad och Åarp. Gemensam slägga. s. 1.

V. F. F.

Acc. 2591

Kyrkor

Stenkyrka, B.

Om den år 1843 rinvä kyrkan.

Byggnadsstämman klarade sig till byggnads-
märket lämna ett stycke jord till kyrkan

s. 30.

Kyrktegen på gården Garest skänkt
att bygga Jörlanda första kyrka på.

Solberga, Bkl.

VFF 2601 L s. 5.

Nödinge kyrka byggdes av kung Inge och drottning
Kristina, då de räddat sig över älven undan nöd.
Därav namnet.

Nödinge, Vgl.

IFGH 750 s. 73.

Om kyrkbygget i Källsjö.

Källsjö, Hall.

IFGH 802 s. 43, 44.

J. F. G. H.

Kyrkor

Acc: 816

Istorp. Sg.

Kyrkorna i Istorp och Kungsäter byggdes
av jättar.

s. 2.

Anna på Hjuleberg byggde Abilds kyrka.

Halland.

IFGH 821 s. 19.

J. F. G. H.

Acc: 857

Thyrkov

Torpen (all)

Two sisters bygga kyrkan.
med var sin del på norra och
södra sidan. Den norra sedemera
igenmurad. s 30.

Smälänningar har målat kyrkan.

Nösslinge, Hall.

IFGH 860 s. 70, 71.

Botilda lät bygga kyrkan.

Botilsäter, Värml.

IFGH 886 s. 9.

Två döttrar till en jätte, som blivit kristna,
byggde Skaga offerkyrka och Bodane kyrka.

Finnerödja, Vgl.

IFGH 1020 s. 42.

J. F. G. H.

Acc: 1022

T Lyrkov

Flora (vg)

~~Fagerlid's gamla kyrka 31~~

Hungen ranner sin vija gm bygg-
mästaren av Nriestads kyrka 32

Fylkekonungen Gunnar byggde Gunnarsnäs kyrka
som tack för att han undkommit fienden.
(Rim och prosa).

Dalskog, Dls.

IFGH 1048²s. 17²⁵-22, 23-25.

J. F. G. H.

Acc: 1123

Kyler

Reskilsäter (Vl)

Reskilsätters kyrka byggd av jätten Reskil
(sågen om jätten Finn).

s. 1-2

Kvinnor byggde Malma kyrka.

Fridhem, Vgl.

IFGH 1144 s. 39.

Jätten Finn byggde en kyrka.

Öxnevalla, Vgl.

IFGH 1163 s. 5.

J. F. G. H.

Acc: 1260

Kyrkor

Burseryd (Sm)

Burseryds kyrka bygges av Bose, som blivit
omvänd genom sin gudfruktiga piga. Han
tyckte först ej om hennes besök i Sandviks kyrka,
och gav henne tillstånd därtill, endast om hon
kunde segla dit på en säck fylld med sten.

s. 1

Grinstads gamla kyrka byggdes av kvinnor under
30-åriga kriget.

Erikstad, Dls.

IFGH 1510 s. 48.

J. F. G. H.

Acc: 1513

Kyrkor

Grimstad, H.

För fanns ingen kyrka i Grimstad, utan man fick fara över Väneren till Västerbyll. Efter en svår storm, då flera dik blev borta bygges kyrkan.

s. 37-40

~~Kyrkans plats bestämmes av två rita fjur-~~
~~balvar.~~

~~s. 39-40~~

Fru Botilda på Lurö byggde Botilsäters kyrka.

Eskilsäter, Värml.

IFGH 1606 s. 43.

J. F. G. H.

Acc: 1829

Kyrkor

Ullared (Hall.)

Ullareds och Kärsjö tänkte bygga ny
gemensam kyrka vid Hjätavörjön
på 1820-t.

s. 6.

Hovmarskalcken i Östanå ställde om att det blev en kyrka i Älvsbacka.

Nyed, Värml.

IFGH 1918 s. 12.

J. F. G. H.

Kyrkonventarier

Acc: 2013

Try, Vh.

~~Sjören har lagit en av de första kyrkklockorna
i Håla.~~

s. 12

Fälten, som byggde Eskilsåters kyrka, föll ner
från tornet o. tog en sten med sig i fallet. Han har
aldrig lyckats få någon sten att sitta fast där.

s. 13

J. F. G. H.

Kyrkor

Acc: 2361

Habo. Vg.

Kvinnan i nöd lovar bygga en kyrka.
Den sattes upp i Dammen i Habo, men
flyttades sedan till "Gustava".

s. 9.

~~Habo kyrka började byggas i Hälsö asp.
Rens om nästerna. Villingbocker för utvika
rätta platsen.~~

s. 10

Konstnären Theodor Mohme målade kyrkan.

Svart- och vitrutiga tornluckor m.m.

Källsjö, Hall.

IFGH 2131 s. 15, 16, 17.

J. F. G. H.

Kyrkan

Skällinge. Hall.

Acc: 2132

Årsklag i kyrkan, som redovisar
på 1860 - t. s. 14-15.

Ny kyrka uppförd 1905 s. 15.

J. F. G. H.

Kyrkor

Acc: 2218

Himmeryd, Som.

Jätten byggde Markaryds kyrka o. jättkeinnan
Himmeryds. Den senare först färdig; jätten söker
krossa den med en sten. Jättkeinnan söker
siva ner Markaryds kyrka med sin häspiska,
men den var redan invigd.

3. 15

J. F. G. H.

Kyrka

Forsa, Häls.

Acc: 2417

Högs kyrka byggdes av jättarna Blacke i
Blacksåsen o. Tante i Tantaklinten.

s. 9

J. F. G. H.

Kyrkor

Acc: 2487

Nödinge, Vg.

Nödinge kyrka byggd av drottning Krist-
ina(!) som tack för räddning ur nöd. s. 7.

J. F. G. H.

Kyator

Acc: 2736

Ornunga. 19.

Trø systre skulle bygga kyrka. Kunde ej
mas om platsen. Den ene byggde Ashlanda,
den andra Ornunga kyrka.

.. 19

Gustav Adolfs kyrka skänkt av havsfrun Gustava.

Habo, Vgl.

IFGH 2789 s. 9.

Den gamla kyrkan revs. Den nya byggdes där den gamla stått.

Hishult, Hall.

IFGH 2824 s. 28.

En sjökaptan, som blev rik på att ta med sig en katt till Indien, byggde Kattunga kyrka.

Berghem, Vgl.

IFGH 2889 s. 42.

Öda byggde Ödeborgs kyrka.

Ödeborg, Dls.

IFGH 2928 s. 41, 42.

J. F. G. H.

Kyrkor

Acc: 2967

Floky. Vg.

Första kyrkan byggdes i Rangelalychan. n. 48.

Rangelalychan. Ragnvald byggde första kyrkan där. n. 49

J. F. G. H.

Kyrkor

Acc: 3073

Malin g. Vg.

Kyrkan byggd av en jätte, den blir
aldrig färdig.

s. 26

J. F. G. H.

Kyrkor

Acc: 3104

Ljungsarp-Vg.

Faktus byggde H. a Klara kyrka i Stock-
holm för de pengar, han fått av den onde.
Han fick sin syn igen.

n. 56.

J. F. G. H.

Kyrkor

Acc: 3107

Mänstad. Vg.

Jäne byggde det mesta av Mänstad
kyrka.

s. 19

J. F. G. H.

Kyrkor

Acc: 32 06

Ornunga. Vg.

En på Sällerting byggde Asklanda kyrka.
och en på Saleberg Ornunga kyrka -
de kunde ej komma överens. s. 24.

~~Kyrkan skulle byggas på den te. festplatsen
utan rimligt plats för kyrkan. s. 25~~

Kattunga kyrka byggdes av jätten Katt.

Jätten Hund kastade sten på den.

Surteby-Kattunga, Vgl.

IFGH 3321 s. 12.

Kyrkor

3380

Stubjömarks Vg.

Kyrkorna i Stubjömark och Hjotofta
byggda av jätten Stubbjörn och jättesvämman
Blägga.

s. 2.

Jätten Ambjörn byggde äldsta kyrkan.

Ambjörnarp, Vgl.

IFGH 3534 s. 6.

J. F. G. H.

Acc: 3571

Kyrkor, Kyrkklochor.

Ullasjö², Vg.

- Tre torsdagsnätter innan kyrkbygget började,
och byggmästaren till platsen nu fick se, vilka o-
lyckor som skulle ske. s. 1.
- Ödolycka då Svulvinga kyrka byggdes. s. 1
- Klockkläpp, som dödat en karl - s. 2.
- Kyrkklocka i en göt, Klocke-håla. s. 2

Pengar var inmurade i kyrkan.

Holmedal, Värml.

IFGH 3619 s. 22.

Ingen svordom fick uttalas vid kyrkbygget.

Pojkar spelade kort i kyrkan - den brann 1834.

Barne-Åsaka, Vgl.

IFGH 3702 s. 24, 25.

J. F. G. H.

Acc: 3700

Kyrkor och kyrkrelöcker.

Åmbjörnarv. Vg.

Kyrkan har förs stätt i Renshagen på Lias
mark.

n. 1. 8.

Åmbjörn - av jättesläkt - byggde kyrkan -

n. 8.

Kans hustru Skäggtöfta byggde sjötofta kyrka.

n. 8.

Kyrkrelöcker i Brödlången. -

n. 9.

J. F. G. H.

Kyrkor

Acc: 3714

Skrea, Hl.

Kvinnor, som låtit bygga en kyrka, där och bisät-
tes i kyrkan. Kroppen förvandlas ej. Står Bar-
staken (kyrkan) än? " s. 43.

Sällstorps kyrka betalades med en skärv som
flöt på vattnet.

Ås, Hall.

IFGH 3809 s. 15.

J. F. G. H.

Kyrkor

Sjögerstad. Vg.

Acc: 1433

De prinsessor byggde var sin kyrka. s. 5.

~~Vad den stora kyrkobygget i Ödekyrka. s. 5, 6.~~

J. F. G. H.

Acc: ³⁹⁵²2452 -

Kyrkor och kyrkkelochor.

Dalshög, Bl.

Dalshögs kyrka byggdes av en kung som bråk
 för räddning i livsfara - där hästen stallade... 15
~~Sju samtycken ta upp telochan i försjö. s. 16.~~
~~Kad telochan rade. s. 16.~~

J. F. G. H.

Kyrkor och kyrkrelöcker

Acc: 4079

Fritsla, Vg.

"Partela" kyrka byggd för medel, tagna
från drakal.

n. 24.

J. F. G. H.

Acc: 4070

Kyrkor och kyrkklockor

Ransberg, Vg.

Fiskarna Bört kastade en dräng. som
straff måste de bygga upp vapenhuset.
Kniven hittas. Fiskarna inmurade? s. 46.
Kyrkklocka i sjön Orken - misölyckat försök
att ta upp den. s. 50, 51.

Munkar byggde kyrka och bro i Broby.

Källby, Vgl.

IFGH 4144 s. 1.

J. J. G. H.

Kyrkor

Acc: 4160

Näsinge. B.

Shee kyrka blir aldrig färdig - det veror
po att man förargat en jätte. Jättens an-
sikte synes i muren. Kyrkan får ej Torn. s. 33.

J. F. G. H.

Kyrkor och kyrkklockor.

Acc: 4303

Skarstads, Vg.

Kyrkans kyrka byggd strax efter svunda-
floden av ena.

s. 17.

J. F. G. H.

Acc: 4405

Kyrkor

Stingens landsförs. . . Vg.

Nödinge kyrka byggd av drottning
Kristina.

. . 7.

Månstads kyrka byggdes av jätten Måns.

Hans hustru Åsa byggde Åsarps kyrka.

Långhem, Vgl.

IFGH 4422 s. 18.

Kyrkobyggnad.

Svar på ULMA:s frågelistas M 107.

Kyrkefalla, Vgl.

IFGH 4467 s. 12 ff.

Trollet Ranne byggde Ransbergs kyrka.²⁰⁰

Kyrkefalla, Vgl.²⁰⁰

IFGH 4467 s.20, 21.²⁰⁰

En rik fru - Botilda - lät bygga kyrkan.

Botilsäter, Värml.

IFGH 4482 s. 45.

Biskop Järpe Ullver byggde Järpås kyrka.

Järpås, Vgl.

IFGH 4507 s. 20.

En värmlänning, som varit i sjönöd på Vänern,
skänkte ett stall, som blev Städene kyrka.

Städene, Vgl.

IFGH 4508 s. 14.

J. F. G. H.

Acc. 4519

Kyrkor

Frändefors, D.

I avsaknad av kyrkor förs dalborna
över Vänern till Västergötland. Under
en storm omborings många sedan byggde
folket en kyrka i Frändefors.

s. 4.

J. F. G. H.

Acc: 4617

Kyrkor och kyrkklockor
Ullersås, Vg.

Dvillingörens visa plats för Lexbergs
kyrka.

s. 34.

Karl IX högg hundret av Markestads
kyrkas byggmästare.

s. 34.

Systrarna Sjösa, Rana och Regina byggde Sjoger-
stads, Rådene och Regumatorps kyrkor.

De begravde en häst vid kyrkan till minne av
sina fästmän som stupat i kriget.

Dala, Vgl.

IFGH 4670 s. 36.

Ranstads kyrka byggdes av den släkt vars ättefar
ligger i Ranes grav.

Så länge släkten skötte ättehögen fick kyrkan stå
kvar.

Dala, Vgl.

IFGH 4670 s. 38.

Fåglums kyrka byggd av ene.

Önum, Vgl.

IFGH 4735 s. 14.

Kattunga kyrka byggdes av en sjöman som börjat med kattavel i främmande land.

Sjökapten kastade sitt arv i sjön, för den styver, som flöt köpte han kattungar, som han sålde i Söderhavet.

Surteby-Kattunga, Vgl.

IFGH 4836 s. 21, 23, 24, 26, 27.

Den första katolska kyrkan byggdes i Kattunga.

Surteby_x - Kattunga, Vgl.

IFGH 4836 s. 28.

Folk, som varit i sjöhöd , byggde Söne kyrka.

Söne, Vgl.

IFGH 4914 s. 11.

En fröken i sjönöd lovade bygga kyrkan.

Gustav Adolf, Vgl.

IFGH 5044 s. 7.

Strax efter syndaflo den byggdes Kyrkås kyrka.

Essunga, Vgl.

IFGH 5062 s. 8.

J. F. G. H.

Acc: 5136

Kyrkor och kyrkklockor

Kungälena, Vg.

Kyrkan i Asäsa flyttad dit från Fal-
bygden.

s. 9.

J. F. G. H.

Acc: 5164

Kyrkor och kyrkklockor

Hjälsta, Vg.

Vedums, Själums och Ova kyrkor byggda
av kvinnor n. 5.

~~Kyrkklocka under mossabem över Vidan. n. 5.~~

J. F. G. H.

Acc: 5382

Kyrkor och kyrkklockor

Gunnarsnäs, H.

Kung Gunnar lät bygga kyrkan.

s. 2.

Alla hjälpte till att bygga kyrkan.

Klövedal, Bhl.

IFGH 5290 s. 20, 22.

En som fraktade in katter från utlandet skänkte
pengar, så man kunde bygga Kattunga kyrka.

Örby, Vgl.

IFGH 5332 s. 23.

Surte kyrka fick Redin bönderna att bygga.

Nödinge, Vgl.

IFGH 5405 s. 29, 30.

Nödinge kyrka blev byggd när drottning Ingrid kom
ur sin nöd.

Därav namnet Nödinge.

Nödinge, Vgl.

IFGH 5412 s. 15.

Rhedin fick bönderna i Nödinge att bygga en kyrka.

Nödinge, Bhl.

IFGH 5413 s. 14.

Frillesås och Veddige kyrka byggdes samtidigt.

Byggmästaren gick i konkurs.

Gällinge, Hall.

IFGH 5466 s. 1, 2.

J. F. G. H.

Acc: 5484

Kyrkor

Uddevalla, B

Carl XI förtjöd kyrkstornets byggande - det
kunde komma danskarna till nytta. s. 32

Man lade penglar i grunden till Stala kyrka.

Stala, Bhl.

IFGH 5600 s. 2, 3.

Om Ödenäs gamla kyrka och byggandet av den nya.

Ödenäs, Vgl.

IFGH 5718 s. 36 ff.

Om kyrkbygget.

Anekdoter om byggmästaren.

Holmedal, Värml.

IFGH 5727 s. 5, 6, 21.

Hederliga bohusbönder ville
betala sin kyrka, men fick
inte.

Esöteborg, Vgl

IFGH 5798, p. 6 f.

Kyrkobygge i Bohuslän gick
med förlust. Bönderna ville
betala, men fick inte.

Göteborg, Vgl

IFGH 5798, 26 f.

Högsäter gamla kyrka var byggd av sten som man hämtat i bergen.

Kattugglor kom in och tittade på folk.

Högsäter, Dls.

IFGH 5961 s. 24.

Kvinnor bar sten till kyrkobygget.

Gällaryd, Smål.

IFGH 6141 s. 49.

Under sillperioden byggdes kyrkor.

Skafthö, Bhl.

IFGH 6154 s. 15, 16.

J. F. G. B.

Kyckor

Acc. 0154

Häfte, B

Vid reparationsarbeten på Morlanda kyrka
erbetade även kvinnor, bl. a. som lersmåttor.

r. 20.

Vill en vedas kyrkoarbete medförande
måttäck -

r. 20.

Morlanda kyrka.

Bönderna hade betalt sill till patron för att han
skulle underhålla kyrkan.

Skaftö, Bhl.

IFGH 6178 s. 19.

F.d. fästningsfångaru finsnickaren
Per Udd deltog i byggandet
av Torshy (mat kök).

Torshy, Bhl.

TFGH. 6325 s. 22

I kyrkan satt t.ex. Gåsöborna i särskilda stolar.

Skafthö, Bhl.

IFGH 6655 s. 8, 9.